

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 51

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for
Section 1108, Act of October 3, 1917. Authorized June 27, 1918

New York 1, N. Y., Gruodžio-December 29, 1961

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

52 METAI

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1962 METŲ!

PRIEVOLE SUPRASTI AMERIKOS VALDŽIOS SISTEMĄ

DEAN RUSK, VALSTYBĖS SEKRETORIUS

Aš galiu surasti dabar daug tinkamesnių dalykų studijuoti už mūsų valdžios charakterį... Šiuo momentu filosofija, kuria mūsų valdžia vadovaujasi, yra kritikuojama daugelyje pasaulio vietų, o tačiau ji turi galingiausią įtaką pasaulyje, nes žmonės žiūri rimtai į valdžias, kurios savo galią ima iš savo pavaldinių, jiems sutinkant. Paprasčiau tariant, žmonės nemėgsta būti per daug stumdomi aplinkui.

Nuolatinių konfliktų metu yra būtina, kad amerikiečiai nepasitenkintų vien tik vertybių, kurias mes giname, pažinimu iš instinkto, bet jie turi giliai šias vertybes suprasti. Jos yra išreikštos mūsų valdžios pačioje natūroje, išsivystę iš mūsų pačių revoliucijoniškos dvasios, per Nepriklausomybės Deklaraciją, Konstituciją bei Teisių Įstatymą, per daugelį nutarimų teismuose, taip; kad mes turime žmonių valdžią žmonėms.

Milijonai žmonių kituose kraštuose galvoja apie Ameriką, kaip apie vietą, kur nėra vienas žmogus nebaudžia, kur vaikai turi batus, darbininkai — automobilius. Yra liudna, bet tiesa, kad daugelis šių žmonių tiki, jog mes turime galvoje šias materialines sąlygas, o ne politinius bei socialinius principus, kai kalbame apie mūsų gyvenimo būdą... Kaip gali kiti žmonės suprasti, jeigu mes patys pamirštame, kad ne mūsų materialinis gerbūvis, o faktas, kad mes pajėgiame jį atsikelti šalia individualinės laisvės, sudaro Amerikos sistemos garbę?

Kiekvienas Sovietų Sąjungos pilietis, peržengęs komunistinio pasaulio sieną, yra įdokuotinas Markso, Lenino, Stalino ir Khruščiovo dialektika. Sovietų studentas, atvykęs į šį kraštą pagal

studentų pasikeitimo programą, susitikęs amerikiečius diskusijose, ligi pat pirštų galiukų žino visus atsakymus į klausimus, kritikuojančius komunizmą. Jie gali būti netikslius atsakymai, bet jis tiki į juos. Jis nuo pat vaikystės buvo mokomas šios doktrinos. Mūsų studentai tačiau, kartais ir senesni keliautojai, dažnai nesugeba atsakyti į Sovietų statomus jiems klausimus.

Kodėl gi taip atsitinka? Tai ironiškai atsitinka todėl, kad mūsų laisva sistema nereikalauja, kad kiekvienas pilietis nusimanytų politinėse teorijose, nes mūsų laisvieji piliečiai patys nepergalvoja ar nesudaro atsakymų į šiuos pagrindinius klausimus. Tokie klausimai yra: kas gi mūsų krašte tikrai turi pastovią vertę? Kodėl mes didžiuojamės būti tuo, kuo esame — amerikiečiai? Faktas yra, kad mes savaime suprantamai pasimame didelę dalį, kuri nėra taip lengvai pasimama kitų žmonių.

Pavyzdžiui, neseniai mes taikiai perėjome per tautinius rinkimus, kurių metu rinkėjai turėjo būti lygiai per pusę pasidalinę renkamųjų asmenų programų punktų atžvilgiu. Mes į šią taikingą išeitį žiūrime kaip į savaime suprantamą dalyką. Ir į rinkimus mes žiūrime kaip į savaime suprantamus. Tokiu būdu mes esame linkę žiūrėti į kitus dalykus, kaip į savaime suprantamus dalykus. Idėjos, ant kurių pagrindo mūsų tauta buvo sukurta ir kuriomis ji vis vadovaujasi ir auga, yra mūsų brangiausias tautinis šaltinis. Idėjos, kaip ir kiti šaltiniai, galioja tik taip ilgai, ant kiek žmonės jais gyvena ir juos naudoja. Idėjos turi būti nuolat naudojamos, jeigu norime, kad išliktų stiprios.

AMERIKA STOVI UŽ LAISVĘ

JAV PAZIURA Į KOLONIALIZMĄ

Jungt. Tautų Gener. Asamblėja vėl veda debatus dėl kolonializmo. Šie debatai tęsiasi, kol paskutiniai kolonializmo likučiai išnyks.

Yra natūralu, kad tokie debatai egzistuoja. Daugelis J. Taut. narių, tautų tik ką naujai iškilo iš po kolonializmo ir su teise reikalauja, kad tos teritorijos, vis dar priklausomos, būtų leistos prisijungti prie suverenių tautų. Tai joms ypač svarbu.

Šios naujos tautos dažnai klausia, kokią pagalbą JAV turi į kolonializmą. Atsakymas yra paprastas. JAV-ės gimė iš nusistatymo būti laisvomis. Šiandien, praėjus veik 200 metų, mes vis stovime už laisvę sau ir kitiems.

Šis pagrindinis nusistatymas neturėtų būti istorijos srovinių aptemdytas, kurios kurios mūsų kraštą privėdė prie tyrtų ir abipusių naudingų ryšių sudarymo su tautomis, kurios vis dar turi kolo-

nijas. Butų beprasminga pretenduoti, kad JAV visada buvo lengva laikytis savo nusistatymo tautų apsisprendimo atžvilgiu iš vienos pusės ir savo defensyvių pažadų koloninėms tautoms iš kitos pusės.

Tačiau yra uždokumentuota ir kiekvienas suinteresuotas gali tai pamatyti, kad JAV Jungt. Tautose balsavo už rezoliuciją, kritikuojančią Portugalijos administraciją Angoloje, stipriai prisidėjo prie apskaitinės politikos pasmerkimo Pietų Afrikoje, aiškiai pasisakė, kad eina už Alžyro nepriklausomybę, bazuota ant derybų tarp Prancūzijos ir sukilėlių Tautinio Išlaisvinimo Fronto. Turėtų būti pažymėta, kad tik dvi ar trys koloninės tautos vis dar yra nusistatčiusios laikyti savo kolonijas. Kolonializmo amžius veik praėjo.

Kodėl tad, gali kilti klausimas, JAV balsavo prieš rezol-

liuciją Gener. Asamblėjoje, reikalaujančią nepriklausomybės visur ligi 1962 m.? Pažvelgus į kalendorių, pasidaro aišku, kodėl JAV nepritaria 1962 metų terminui.

Nėra pakankamai laiko pasirošti nepriklausomybei ligi 1962 m. visoms dar priklausantioms tautoms. Kongras yra pakankamas tam įrodymas. Laisvei reikia daugiau laiko, negu nepriklausomybės ceremonijoms. Ką gero duoda tautai, klausia mūsų valdžia, laisvė ant popieriaus, jeigu realybėje eina civilinis karas, viešpatuoja badas, ligos ar mažiau dramatiškuose atvejuose, jeigu tauta dar nėra pakankamai pasirodusi pasinaudoti savo nepriklausomybe?

Šios kliūtys tačiau nėra pasiteisinimas prokrastacijai. Nors JAV ir abejoja, kad politinės ir ekonominės sąlygos Angoloje yra tokios, kad galima per naktį pasirodinti nepriklausomybei, mes savo pažiūras aiškiai parodėme Jungtinėse Tautose ir pačiai Portugalijai, kad valdančioji galia turėtų daryti žygius apsisprendimo linkme.

Trumpai, JAV tiki į tautų apsisprendimą tuo greičiu, per kurį yra galimi ilgalaikiai planai tam kraštui, kuris eina prie apsisprendimo. Jos netiki į dramatišką nepriklausomybės suteikimą, kuris gali iš tikrųjų pasidaryti tik žingsnis atgal.

STAI KO MASKVA SAVO SPAUDIMU SIEKIA

Norvegijos užs. reik. min. Lange, nuvykęs į Maskvą, turėjo ilgus pasikalbėjimus su sovietų užs. politikos pareigūnais. Užsienio stebėtojai praneša, kad Kremlius Norvegiją įsiskaidina ragina išeiti iš NATO (šiaurės Atlanto gynybos organizacijos). Panašų spaudimą Maskva daro ir į kitą NATO narį, Daniją. Maskva dėsio, kad Norvegija ir Danija, likdamos NATO organizacijoje, save stato pavojum. Bet norvegų užs. reikalų min. Lange Maskvoje aiškiai pareiškė, kad apie išstojimą iš NATO negali būti jokios kalbos.

NAUJI METAI

Paskutinės dienos
Senų metų bėga —
O Nauji metai
Jau lopšely žiūgia.

Svetimųjų padangė,
Tarp audrų ir sniego,
Vai, jau kiek metų
Vargingų prabėgo...

Gal but šitie metai
Vilčių neapgaus,
Ir tėvynės laisvę
Troškiamą atgaus.

Naujų Metų linkim.
Su jais gero laukiam.
Su džiaugsmu sutinkam,
Ir valio jiems šaukiam!

Pilėnas

KREIPESI Į J. TAUTAS.

Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, kaip praneša "Musų Pastogė", pasiuntė memorandumą Australijos min. pirmin. Menzies, kuriame nurodoma į Lietuvos padėtį sovietinėje okupacijoje ir prašoma, kad Australijos delegatai Jungtinėse Tautose

ryžtingai keltų Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų išlaisvinimo klausimą.

ŽIEMA

Aušra vakarinė,
Zvaigždėlės auksuoja,
Žiema karalienė
Pas mus atvažiuoja.

Iš plačių rankovių
Pila baltą sniegą,
Kur tik apsilanko,
Ten gamta jau miega.

Laukuose žiemužė
Patalą pakloja,
Aukštai guli sniegas,
Snaudžia ir svajoja.

Per laukus, per pievas
Žilos dulkės rūksta,
Tuščiuose laukuose
Paklysti netruksta.

Pievos, upė, laukai
Išvien susiliejo,
Viskam susilgint
Vėjelis padėjo.

Duksta, kaip pašėlęs,
Nemano nustoti,
Lyg norėtų plačiai
Žemę užkovoti.

Pilėnas

SLA 75 METŲ VAJUS VYKSTA SEKMINGAI

VAJAUS REZULTATAI GALETŲ BUTI DAR GERESNI

SLA vadovybė nuolat rūpinasi pagrindinių dalykų vajeis reikalais ir į dabar vykstantį jubiliejinį 75 metų vajei kreipia ypatingą dėmesį. Siekiama, kad šis vajeis pilnai pasiektų ir deimantiniais SLA metais narių gretos būtų dar daugiau sustiprintos.

Tačiau vajeis sėkmingumas priklauso ne vien nuo SLA vadovybės rūpesnio ir centro pastangų. Didelės svarbos vajeis sėkmingumui turi organizatorių veikla atskirose kolonijose. Nes ten, kur yra veiklus organizatoriai, ten gaunama ir nauji nariai.

Šiame vajuje, be jau buvusių centrinių organizatorių, veikia dar penki nauji centraliniai organizatoriai: K. Mačiukas, A. Vakselis, C. Austin, V. Brazulius ir M. Klimas. Detroite yra įsijungę į darbą A. Sutkauskas.

Iki šiol šiame vajuje savo darbo rezultatais pasirodė viso 81 organizatorius. Tas rodo, kad šiame vajuje dirba daugiau organizatorių, negu buvusiuose vajuose.

Skelbtą 1,000 narių prirašymą iki šiol išpildo kvotą šie organizatoriai:

J. Gėdminas, 308 kuopa	14 narių
J. Šermukšnis, 87 kuopa	13 narių
J. Aymanas, 38 kuopa	12 narių
S. Jokubaitis, 236 kuopa	11 narių
K. Gaizutis, 136 kuopa	9 narių
M. Juodviršis, 123 kuopa	9 narių
A. Vakselis, 377 kuopa	8 narių
J. Sarapnickas, 72 kuopa	8 narių
P. Dagys, 368 kuopa	7 narių

MUSŲ RUPESČIAI IR MUSŲ VILTYS NAUJŲJŲ METŲ IŠVAKARĖSE

Baigdami šiuos metus ir mintyse peržvelgdami, ką lietuvių visuomenė išgyveno per tuos metus, deja, turim sau pasakyti, kad pirmoje eilėje matome daugelį rūpesčių ir sunkiai sprendžiamų problemų. Pagrindinis lietuvių patrioto susirūpinimas, tai mūsų tautinio pajėgumo stiprinimas ir kova dėl savo tautos laisvės. Taip pat turėjom progos įsitikinti, kokios nepalankios ir tiesiog žiaurios kliūtys sutinkamos mūsų tautinėje veikloje.

Bet džiaugdamiesi galim pasakyti, jog į tai neatsisėlgiant, vis tik nei nusiminimo, nei beviltinumo mūsų tarpe nėra kiek neujačiama. Lietuvių patriotinės organizacijos tebėra veiklios ir veržiai siekia savo kilniųjų tikslų. Pilnu pagrindu lietuvių visuomenė gali didžiuotis savo gausia ir turtinga spauda. Mūsų visuomenė pasiskirsčiusi visuomeninėmis ir politinėmis srovėmis. Tiesa, šios srovės, tai rezultatas auklėjimo ir gyvenimo sąlygų Lietuvoje. Šioje šalyje, kai kam gali atrodyti, pakaktų žymiai mažiau srovių, nes čia mes gyvenam maž daug vienodose sąlygose ir vieningumas galėtų būti daug didesnis, negu dabar yra. Bet iš kitos pusės atskiros srovės veikliau reiškiasi sau artimų nuotakų lietuviuose, sugeba tuo būdu paskatinti gyvensnę veiklą ir pirmoje eilėje ryžtasi sukurti ir išlaikyti srovinis laikraščius ir žurnalus, kas teigiamai atsiliepia į bendrą lietuvišką darbą.

Susivienijimas dirba su visais patriotais lietuviams

Cia kalbėdami, išeinant iš mūsų susivienijimo intereso, mes negalime nepasidžiaugti mūsų lietuviškos spaudos pasiekimais, nesgi mūsų Susivienijimas nuolat dirba ir palaiko glaudžius santykius su dauguma lietuvių patriotinių organizacijų, kurios palaiko greta savų srovinų uždavinių ir mūsų broliškos organizacijos darbus.

Todėl veikloji lietuvių visuomenė sėkmingai dirbdama tautinį darbą, į ateitį neabejotinai žiūri su gražiomis viltimis, kad dedamos pastangos pagaliau duos pageidaujamus vaisius ir bus pasiekta trokštamų laimėjimų, kad lietuvių tautai pavyks pasiekti laisvės ir nepriklausomo gyvenimo kas, yra pagrindinis mūsų visų užsibrėžimas.

Ypatinga padėtis SLA kitų organizacijų tarpe

Visoje šioje lietuvių patriotų veikloje mūsų Susivienijimas užima ypatingą vietą. Pirmiausia tenka pripažinti, jog mūsų organizacija, turinti praktinius uždavinius, greta to, sugeba veikti nepaisydama srovių ir sujungdama visus geros valios lietuvius bendram patriotiniam ir kultūriniam darbui.

Cia turim pabrėžti, jog plačioji lietuvių visuomenė mūsų Susivienijimo darbus ypatingu pglankumu ir dideliu pritarimu pastoviai palaiko. Per tai mūsų Susivienijimas pasidarė bene pati gyviausioji lietuvių organizacija, jau turinti didžiausią tinklą savo kuopų visose žemesnėse lietuvių kolonijose. Taip pat mūsų sumanymai visada sutinka lietuvių veikėjų nuosirdų pritarimą, ką patvirtina ir dabartinis SLA Deimantinės sukakties vajeis, kuriam dirba patys veikliausi asmenys ir turi gerus savo darbo rezultatus. Tai parodo jau skelbiami mūsų duomenys apie šio vajeis rezultatus.

Tiesa, kad mūsų susirūpinimas ateities veikla ir bendra padėtimi yra didelis, bet greta to nemažos ir nesilpstančios mūsų viltys, jog sėkmingai dirbdami į naujuosius metus įžengiamė budami stiprūs ir tikėdamiesi naujų laimėjimų.

P. Žilinskas, 75 kuopa	6 narius
C. Austin, 134 kuopa	6 narius
W. Plein, 173 kuopa	6 narius
P. P. Dargis, 353 kuopa	5 narius
M. Klimas, 3 kuopa	5 narius
P. Rindokas, 185 kuopa	5 narius
Mrs. B. Matus, 142 kuopa	5 narius
A. Dailydė, 136 kuopa	4 narius
A. Schiller, 136 kuopa	4 narius
V. Brazulius, 14 kuopa	4 narius
B. Pivaronas, 126 kuopa	3 narius
J. Januškevičienė, 352 kuopa	3 narius
V. Valeika, 4 kuopa	3 narius
V. Praškevičius, 14 kuopa	3 narius
P. Šernas, 77 kuopa	3 narius
H. Zekovic, 104 kuopa	3 narius
V. Šaulys, 142 kuopa	3 narius
S. Cibulskas, 168 kuopa	3 narius
A. Matulevich, 216 kuopa	3 narius
P. Polgrimas, 278 kuopa	3 narius
M. Klimaitis, 284 kuopa	3 narius
J. White, 285 kuopa	3 narius
K. Deveikis, 301 kuopa	3 narius

Iš sąrašo matome, kad 9 organizatoriai išpildė kvotą daugiau, negu dvigubai.

Neužmirškime, kad nemažas skaičius veikėjų atsistūdo naujus narius ir ateityje tikisi išpildyti jubiliejinę kvotą.

Reikia pripažinti, kad vajeis pradėjo įsisiūbuoti tik su gruodžio mėnesio pradžia. Tenka tikėti, kad dovanų programa dar daugiau paskatins organizatorius veikti ir palenkyti nauji.

Ar skelbtą 1,000 naujų narių programą ištesėsime, tai priklausys nuo darbščiausių organizatorių ir nenulistančių SLA veikėjų. Bet visi vajeis duomenys rodo, kad nariai savo organizacija nuoširdžiai rūpinasi.

